

Vliv nárůstů minimální mzdy na mzdy a zaměstnanost v České republice v letech 2013-2017

Jakub Grossmann

CERGE-EI, Praha

15. listopadu, 2019

Přehled

Kontext

- ▶ Analýza 4 nárůstů minimální mzdy (MM) v České republice mezi 2013-2017
- ▶ Celkový nárůst MM 37%
- ▶ Využití rozdílného vystavení firem (jejich částí) nárůstům MM
- ▶ Zaměření na pracovní buňky

Efekty na zaměstnanost

- ▶ Nárůsty neměly výraznější negativní dopad na zaměstnanost
- ▶ Výsledky analýz na úrovni pracovních buněk jsou více konzistentní

Další efekty

- ▶ Mzdové dopady - malé pozitivní efekty
- ▶ Další efekty: rotace zaměstnanců, odpracované hodiny, substituce schopností & genderu
- ▶ Testy robustnosti odhadnutých efektů

Minimální mzda - Motivace

Proč studovat efekty nárůstů MM (opětovně)?

1. Protichůdnost empirických výsledků
(žádný vs. negativní dopad na zaměstnanost)
2. Využití pracovních buněk
3. Nedávné nárůsty MM doposud nebyly studovány

Dopady nárůstů MM

- ▶ **Negativní: Neumark and Wascher (1992), Neumark et al. (2014)** - US data, elasticita zaměstnanosti ve vztahu k MM -0.2, (diff-in-diff)
- ▶ **Žádné nebo pozitivní: Allegretto et al. (2017)** - US data 1979-2014, náctiletí, elasticita zaměstnanosti -0.04, (diff-in-diff); **Cengiz et al. (2017)** - US data 1979-2016, bunching, elasticita -0.06

Plošné vs. lokální nárůsty MM

- ▶ **Machin et al. (2003)**: Zavedení MM, nárůst mezd 30% v UK v 1999, pečovatelské domy, podíl pracovníků pod MM
- ▶ **Harasztosi and Lindner (2015)**, 60% nárůst MM v Maďarsku v 2001, firemní úroveň, podíl pracovníků pod MM, bunching

Vývoj MM v ČR

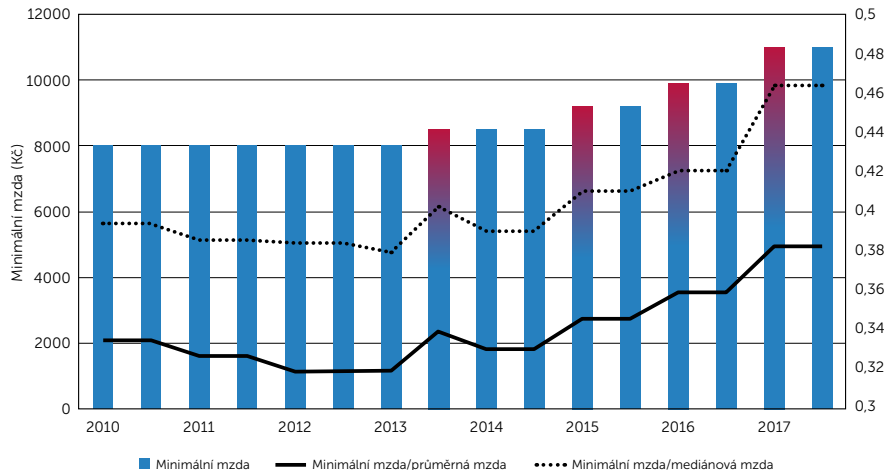
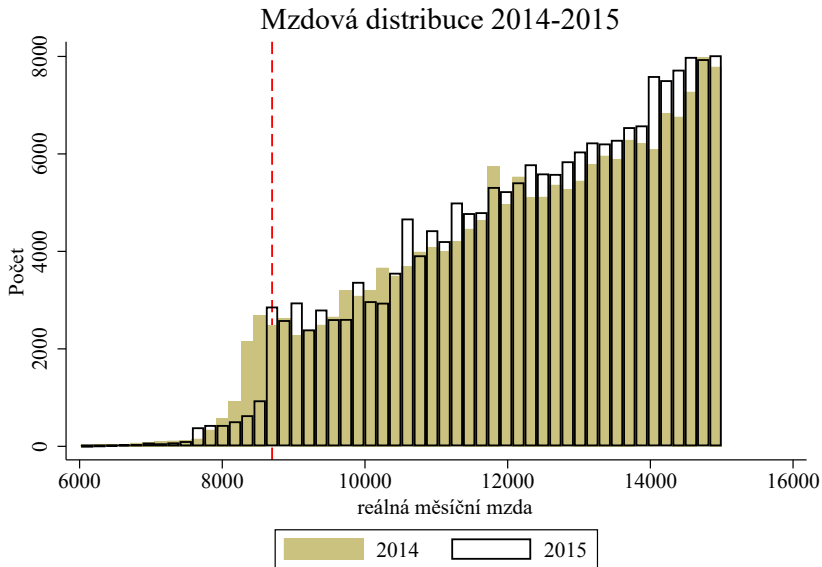

Figure 1: Obrázek vypůjčen z **Grossmann et al. (2019)**

Existence efektů nárůstů MM

ISPV

- ▶ **ISPV** - panel firem obsahující mzdy; všechny zaměstnance; velké firmy - census, malé firmy - reprezentativní sample
- ▶ **firmy**: lokace - NUTS4, sektor, velikost, typ kolektivní smlouvy
- ▶ **zaměstnanci**: mzdy, odpracované hodiny, povolání, vzdělání, pohlaví, věk, místo výkonu povolání
- ▶ 1.23 - 1.31 miliónů zaměstnanců z celkových 3,5 miliónů pobírajících mzdu v ČR

Pracovní buňky

pracovní buňka = okres $\times$ povolání $\times$ firma

Proč použít pracovní buňky?

1. Variace na každé úrovni (firma, okres, povolání)
2. Možnost zaměřit se na vybrané skupiny
3. Literatura na MM se zaměřuje na konkrétní **povolání** (sociální pracovníci, příprava jídla, ...), **sociodemografické skupiny** (náctiletí, ženy,...), nebo **firmy**
4. V porovnání s firemní úrovní je zde větší počet pozorování, možnost využít variace uvnitř firem, využít firemní FE

Měření dopadů nárůstů MM

Pracovníci ovlivnění nárůstem MM

$$Ovlivněni_{i,t} = \begin{cases} 1 & \text{pokud } MM_{t+1} > \text{měs. mzda}_{i,t} \\ 0 & \text{v jiných případech} \end{cases}$$

Podíl ovlivněných pracovníků ve firmě

$$Podíl_{j,c,o,t} = \frac{\sum_i Ovlivněni_{i,j,c,o,t}}{N_{j,c,o,t}}$$

Dopady na zaměstnanost

$$\Delta \log(\text{Zam})_{j,c,o,t} = \alpha_1 + \beta_1 * \text{Int. vystavení nárůstu MM}_{j,c,o,t-1} + \delta_1 * X_{j,c,o,t-1} + \epsilon_{j,c,o,t}$$

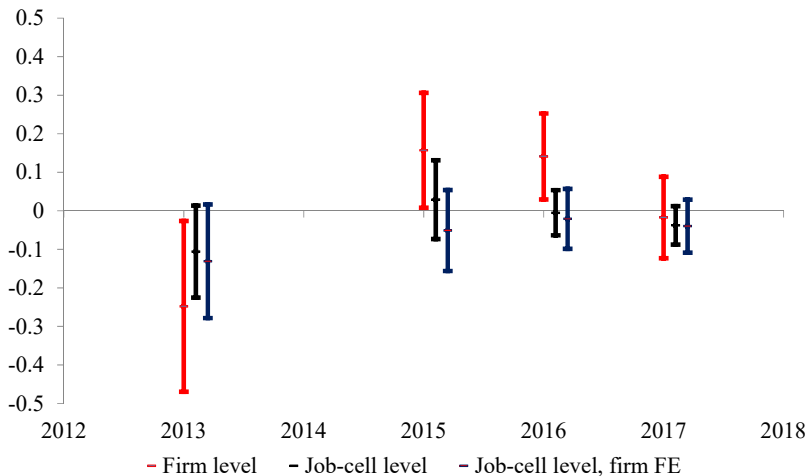
Možné problémy

- ▶ Zaměstnavatelé najímají schopnější zaměstnance - Doba strávená ve firmě + vzdělání LHS,
- ▶ Poptávkový šok (pozitivní / negativní) nezávislý na nárůstech MM (firemní FE)

Výsledky - zaměstnanost

	$\Delta \log \text{Zam } 2012-14$	$\Delta \log \text{Zam } 2014-15$	$\Delta \log \text{Zam } 2015-16$	$\Delta \log \text{Zam } 2016-17$
	Podíl	Podíl	Podíl	Podíl
Firemní úroveň	-0.248**	0.157**	0.155**	-0.0173
R2 adj. (poz.: 2206; 2182; 2218; 2218)	0.082	0.031	0.024	0.05
Pracovní buňky	-0.106*	0.029	-0.00498	-0.0379
R2 adj. (poz: 6961; 6879; 6902; 7350)	0.034	0.021	0.012	0.03
Pracovní buňky (Firemní FE)	-0.131*	-0.0512	-0.0209	-0.0397
R2 adj. (poz.: 6961; 6879; 6902; 7350)	0.238	0.17	0.075	0.145
5 nejvíce ovlivněných povolání	-0.044	0.0408	0.0023	-0.0403
R2 adj. (poz.: 1940; 1921; 1925; 1950)	0.029	0.035	0.009	0.011
Stravování a hotelnictví	-0.534	0.0966	-0.0494	-0.0807
R2 adj. (poz.: 311; 311; 311; 311)	0.115	0.071	-0.076	0.211
Zpracovatelský průmysl	-0.269***	0.355	0.0256	-0.00521
R2 adj. (poz.: 10819; 10819; 10819; 10819)	0.039	0.032	0.029	0.027

Výsledky - zaměstnanost

Elasticity zaměstnanosti ve vztahu k MM (na úrovni pracovních buněk) v letech 2013-2017: **-0,066; 0,006; -0,003; -0,017.**

Bunching

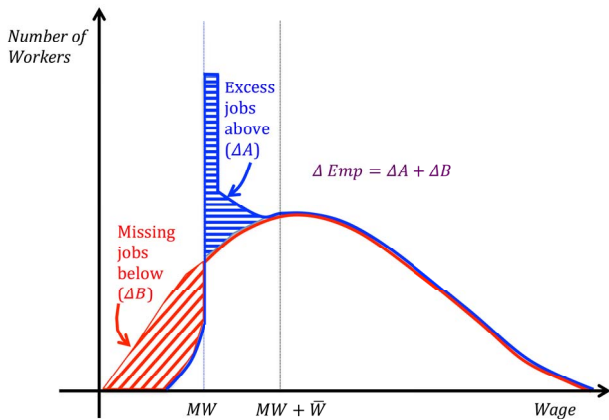

Figure 2: Obrázek vypůjčen z **Cengiz et al. (2017)**

Bunching

Porovnání # nově vytvořených pracovních míst nad hranicí MM s # zrušených pracovních míst pod hranicí MM

- ▶ zkoumána oblast +/- 100 EUR okolo MM úrovně
- ▶ počty pracovních míst rozdělených do košů o velikosti 1 EUR

Výsledky- pro každých 1,000 pracovních míst ve zkoumané oblasti

- ▶ **16** nově vytvořených v **2014**
- ▶ **14** zrušených v **2015**
- ▶ **12** zrušených v **2016**

MM - Robustnost

1. Sloučení všech 4 nárůstů MM do jednoho tj. 37% nárůst
2. Poptávkový šok - firemní FE
3. Odhad panelových datech - FE pracovních buněk
4. Interakce s lokálními mírami nezaměstnanosti (okresní)
5. Systematické nahrazení pracovníků - LHS: vzdělání, doba strávená ve firmě, gender
6. Cykličalita zaměstnanosti v nízko příjmových firmách

Závěr

- ▶ odhad efektů nárůstů MM v letech 2013-2017
- ▶ Zjištěn malý pozitivní efekt na mzdy nízkopříjmových pracovníků a žádný nebo velmi malý efekt na zaměstnanost
- ▶ Výsledky ověřeny mnoha testy robustnosti

Zdroje I

- S. Allegretto, A. Dube, M. Reich, and B. Zipperer. Credible Research Designs for Minimum Wage Studies: A Response to Neumark, Salas, and Wascher. *ILR Review*, 70(7638):559–592, 2017. ISSN 0019-7939. doi: DOI:. URL <http://ideas.repec.org/p/iza/izadps/dp7638.html>.
- D. Cengiz, A. Dube, A. Lindner, and B. Zipperer. The Effect of Minimum Wage on the Total Number of Jobs: Evidence from the United States using a Bunching Estimator. 2017.
- J. Grossmann, Š. Jurajda, and V. Smolka. Dopady zvyšování minimální mzdy v letech 2013 – 2017 na zaměstnanost a mzdy v České republice. Technical report, IDEA: Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu, Prague, 2019. URL <https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA{ }Studie{ }04{ }2019{ }Dopady{ }zvysovani{ }minimalni{ }mzdy/IDEA{ }Studie{ }04{ }2019{ }Dopady{ }zvysovani{ }minimalni{ }mzdy.html{#}p=1>.
- P. Harasztosi and A. Lindner. Who pays for the minimum wage? *Unpublished manuscript*, 2015.

- S. Machin, A. Manning, and L. Rahman. Where the Minimum Wage Bites Hard: Introduction of Minimum Wages to a Low Wage Sector. *Journal of the European Economic Association*, 1(1):154–180, 2003. ISSN 1542-4766. doi: 10.1162/154247603322256792. URL <https://academic.oup.com/jeea/article/2280926/where>.
- D. Neumark and W. Wascher. Employment Effects of Minimum and Subminimum Wages: Panel Data on State Minimum Wage Laws. *Industrial and Labor Relations Review*, 46(1):55–81, 1992. ISSN 0019-7939. doi: 10.1177/001979399204600105. URL <http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/001979399204600105>.
- D. Neumark, J. I. Salas, and W. Wascher. More on recent evidence on the effects of minimum wages in the United States. 2014.